

Referat

Dato: 4-07-2022

Sagsnr.: 01.02.15-G01-1-21/hhk

By, Byggeri og Ejendomme

Lisbeth Snoager Sloth, DN og FBLF Foreningen for By og Landskabskultur Frederiksberg
Ditte Thye FBLF Foreningen for By og Landskabskultur Frederiksberg
Mette Christensen, DN
Niels Hartung Nielsen, DN
Anne Marie Johansen, Bæredygtigt Forsamlingshus
Viktor Asger Aalund Olsen, Bæredygtigt Forsamlingshus
Jette Gotche Dansk Cyklistforbund
Henning Pape, Dansk Cyklistforbund
Inger Vedel (NOAH)
Rebekka Boelskov, Kbh. Fødevarerefællesskab Frederiksberg
Thyge Enevoldsen, Dansk Ornitologisk Forening

Lone Loklindt, formand for By- og Erhvervsstrategisk udvalg - LL
Ulrik Winge, Direktør for By- Kultur og Miljøområdet - UW
Brian Hansen Westerheim, Byudviklingschef (konst.) - BHW
Mette Mejdahl Christiansen, Byplanlægger, Byudvikling - MMC
Helene Hjort Knudsen, Boligstrategisk medarbejder, Byudvikling (referent)

Referat af mødet med miljøorganisationer på Frederiksberg den 9. juni 2022

Mødet blev indledt af Lone Loklindt, som understregede, at grøn omstilling kun kan ske "sammen med" borgerne. Frederiksberg Kommune vil gerne gå forrest og skabe rammerne. Man skal også se på hvilke rammer, der gives for den måde, vi bor og lever på. Det handler om at tænke adfærdsmønstre ind, så det gøres nemmere at bidrage til den grønne omstilling.

By- Kultur- og Miljødirektør Ulrik Winge gav derefter en kort introduktion til Frederiksberg Kommunes planer for grøn omstilling, herunder kommunens DK 2020 Pariskompatible Klimaplan, Ressource- og Affaldsplan 2026, Strategi for bynatur og biodiversitet, samt den mobilitetspolitik, der arbejdes på pt. Ulrik Winges præsentation er vedlagt referatet. Desuden henvises der til debatoplægget om grøn omstilling, der uddyber mål og politikker på miljøområderne. Debatoplæggets temaer dannede baggrund for drøftelsen på mødet i den rækkefølge de er beskrevet der.

Ulrik Winge understregede, at det også er væsentligt at have de tværgående sammenhænge for øje. Når der gøres en indsats på et område, har det indflydelse på andre områder.

En temarevision af kommuneplanen

Der blev spurgt om, hvilke ideer og forslag der kan komme med i kommuneplanen?

Nogle idéer og forslag vil være direkte kommuneplanrelaterede, idet de f.eks. vedrører de fysiske rammer for planlægningen eller byggeriet. De vil indgå i den politiske indstilling vedrørende høringssvarene, hvorvidt de kan og skal indgå i kommuneplanen, eksempelvis som en skærpelse på området. Der kan også være forslag, der allerede indgår i kommuneplanen, og der kan være forslag, der ikke er modne til implementering, evt. fordi der ikke er hjemmel til at stille krav.

Det er indføjet i planloven, at kommunalpolitikere skal virke for, at kommuneplanen bliver udmøntet. Hvis der er bestemmelser i kommuneplanen, politikere ønsker ændret, kan der udarbejdes et kommuneplantillæg, som skal i høring hos borgerne.

Der blev spurgt til, om temarevisionen kun kan indeholde anbefalinger. Og svaret er, at der vil også være ny lovgivning f.eks. vedrørende brændeovne, der gør, at der kan formuleres krav.

I forlængelse heraf blev det nævnt, at det er foruroligende, at der hvert år er 23 borgere på Frederiksberg, der dør for tidligt på grund af luftforurening, og om man kan forbyde brændeovne?

Lone Loklindt svarede, at mulighederne inden for lovgivningen skal udnyttes.

Hvordan vil kommunen gribe de borgere, der gerne vil en grøn indsats?

Ulrik Winge redegjorde for, at der er eksempler på projekter, f.eks. klimavejsprojekter, der er sat i gang på initiativ af en borger. Således er der god mulighed for at få indflydelse.

Det blev foreslået at der afholdes flere borgerrettede begivenheder, hvor man går rundt til de gode eksempler i byen.

Biobrændsel

Tyge Enevoldsen gav udtryk for, at det er fint, at Klimaplanens mål om CO₂ neutralitet er realistisk. Han nævnte, at det vil være relevant at overveje, hvordan man forholder sig til biobrændsel. Fjernvarmen baserer sig på biobrændsel, men hvis en stor andel af det anvendte biobrændsel ikke er bæredygtigt, så er der en udfordring. Der blev spurgt om, hvorvidt CO₂ problemet er løst ved, at der opfanges CO₂? Der er også et naturtab ved biobrændsel. Hvad kan naturen bære? Hvordan sættes der grænser for biomassefældningen?

Ulrik Winge bekræftede, at brugen af biobrændsler skal vurderes nærmere.

Solceller

Der arbejdes på at påvirke lovgivningen omkring solceller på offentlige bygninger, så det bliver en mulighed. Pt. Spænder lovgivningen ben for det.

Lone Loklindt gav udtryk for, at solceller skal integreres i byggerierne på en måde, så de ikke generer borgerne. Og Ulrik Winge refererede til projekter, hvor solceller er integreret i bevaringsværdige bygninger på en arkitektonisk vellykket måde.

Der blev spurgt, om borgerne har adgang til en energikonsulent?

Ulrik Winge svarede, at det har der været. Der er ikke pt. rådgivning til boligforeninger om solceller, men der er foretaget en analyse af potentialet for solceller. Der ligger en opgave for Frederiksberg Kommune omkring at undersøge, hvor der kan opsættes solceller.

Hvordan føres visionen på Hospitalsgrunden ud i livet?

Ulrik Winge gav udtryk for, at det er en stærk vision, der ligger til grund for udviklingsplanen. Hospitalsgrunden skal være et grønt fyrtårn og State of the art for Grøn omstilling. De tre teams, der har indgivet forslag til udviklingsplanen, har vi også givet inputs til en proces, der bringer visionerne i mål. Lokalplanen vil eksempelvis have bestemmelser om bebyggelsens tæthed.

Der sker i stort omfang bevaring af både bygninger og træer.

Frederiksberg Kommune ejer Hospitalsgrunden og kan derfor stille specifikke krav ved udbud. Frederiksberg Kommune kan stille krav til egne byggerier og når man er grundejer og sælger grunde. Andre steder i byen kan der ikke stilles de samme krav til private bygherrer.

Kommunens indkøbspolitik

Der blev spurgt ind til CO₂ beregningerne, der ligger til grund for kommunens indkøbspolitik. Lone Loklindt svarede, at der i regeringens aftale med kommunerne ligger en aftale om, at man skal blive bedre til at håndtere de grønne indkøb. Det er komplicerede beregninger, der ligger til grund, men området er under udvikling.

Det blev nævnt at der er nogle skyggepriser ved anlægsprojekter, og der blev spurgt til, hvordan de tilknyttede CO₂ effekter indregnes som en skyggepris?

Solceller, vindmøller kræver også råstoffer, og anlægsarbejderne tager plads.

Ulrik Winge nævnte, at der eksempelvis ved Bispeengbuen er beregnet CO₂ effekt ved at grave en tunnel. Det viser, at CO₂ effekten er langt lavere ved løsningen, hvor den ene bue nedrives, sammenlignet med at nedrive hele buen og erstatte den med en tunnel.

Genbrug af regnvand

Lone Loklindt nævnte, at genbrug af regnvand er tænkt ind i forslagene til Hospitalsgrunden, men at der fortrinsvis er tænkt på genbrug til havevanding.

Der blev spurgt til, hvordan kommunen vil motivere borgerne til at sende regnvand uden om kloakken?

Borgerne kan søge støtte til projekter med genbrug af regnvand ved Frederiksberg Forsyning. Det kan være relevant at informere bedre om denne ordning.

Kommunen har med et innovationspartnerskab udviklet en særlig FK-sten, som giver mindre befæstede arealer. Stenen har huller, som tillader regnvandet at trænge ned til grundvandet.

Idrætsbaner med kunstgræs og baner med gummilaminat

Der blev spurgt til, hvordan det håndteres, at kunstgræsbaner kan forurene grundvandet og at mikroplast ledes ud i Øresund. Der blev også peget på, at P-kældre og metrobyggeri gennemføres med foringer af materiale, der også har negativ indflydelse på grundvandet. Endelig blev der spurgt om, hvorvidt gummilaminat på legepladser er miljøvenligt?

Ulrik Winge svarede, at der er øget fokus på de nævnte materialer. Frederiksberg Kommune følger udviklingen, bruger de mest miljøvenlige materialer, og udskifter dem på en miljøvenlig måde. Der er en bund under de nye kunstgræsbaner, som skal sikre, at der ikke nedsiver salt.

Mobilitet - trængsel mellem biler, cykler og gående trafikanter

Der er flere borgere, flere biler og flere cyklister. Det giver pladsproblemer. Trængsel på cykelstien gør, at børn ikke får lov at cykle på grund af trængslen.

Der blev udtrykt ønske om færre biler, færre P-pladser, langsommere kørsel, idet mindre plads til biler vil give cyklerne mere plads, og der blev givet udtryk for, at udviklingen i stedet går den forkerte vej med flere biler og færre cyklister.

Lone Loklindt svarede, at der er et politisk flertal, der er interesseret i at skrue ned på antallet af biler. Der må sættes rammer for privatbilismen. Og der kan være bydele med mindre tung trafik. Det kan man gøre uden at hindre offentlig transport, ambulancer mv.

Ulrik Winge nævnte, at Frederiksberg Kommune udarbejder et katalog over, hvordan man kan begrænse bilismen i byen. Gl. Kongevej er et eksempel på, hvordan busserne har fået holdepladser, hvor cyklerne frit kan passere, mens bilerne må vente bag bussen. Passagererne kan stå ud på en perron og trygt vente til cyklisterne har passeret.

Der blev spurgt om, hvorvidt Frederiksberg Kommune kan arbejde med trafikøer som et tiltag, der kan reducere gennemkørende trafik, så det bliver vanskeligere at køre på tværs af byen.

Ulrik Winge nævnte, at langt den største del af trafikken er lokal trafik. 28% af trafikken er gennemkørende.

Borgernes forbrug – ”Køb og smid væk” kultur

Det blev nævnt, at forbrug er et af de største CO₂ aftryk for borgere i byen. Og der blev spurgt til, om Kommunen kan bidrage til at motivere borgerne til at købe mindre? Kan man f.eks. tage en dialog med butikkerne om at have en pant på kopper mv.?

Ulrik Winge svarede, at det er en dialog, Frederiksberg Kommune gerne vil tage.

Der blev spurgt om, man have reparationscafeer drevet af frivillige men med kommunal støtte?

Ulrik Winge svarede, at man måske kan forestille sig at der kunne være kommunal støtte i en opstartsfasen, men at så må kommunen trække sig ud af det.

Det blev nævnt, at der har været en test, hvor man kunne aflevere tekstiler. Det blev opfattet som et godt initiativ, og der blev spurgt til, hvordan det går med det?

Ulrik Winge svarede, at på affaldsområdet bruger kommunen netop forsøg til at udvikle løsninger. Ved forsøget med tekstiler testes beholdere og indsamlingsmetode, for at se, hvilken metode, der skal bruges, når indsamling af tekstiler skal udbredes til hele kommunen - senest 1. juli 2023.

Det blev kommenteret, at affaldssorteringen kan være ret kompliceret at forstå.

Biodiversitet

DN nævnte, at biodiversitet fylder meget lidt i kommuneplanen. Der er for mange borgere på et alt for lille areal. På Grønt Danmarkskort kan man se, hvor få fredede arealer, der er. Det blev kommenteret, at Søndermarkens klatrebane og forslag om udgravning ved cisternerne er problematisk.

Solbjerg Parkkirkegård er udpeget til parkområde, men bliver til en have. I stedet bør Frederiksberg Kommune frede alle sine kirkegårde.

Spredningskorridorer gøres ikke bare med små ”heller”. Vigtigt at vide, hvor der er biodiversitet i kommunen. Hvor er der gårdanlæg med biodiversitet? Der skal være færre plæner.

Det blev nævnt, at Frederiksberg Kommune har fået næstsidste plads i en analyse af biodiversitet.

Ulrik Winge bemærkede, at Frederiksberg Kommune er en storby og derfor har vanskeligt ved at mønstre samme grad af biodiversitet som kommuner, hvor der også er åbent land, men at storbyen er bæredygtig på andre måder. Han redegjorde desuden for, at Frederiksberg Kommune har udarbejdet en kortlægning af biodiversitetspotentialet på Frederiksberg. Den omhandler, hvad man kan gøre for at øge biodiversiteten.

//: Kortlægningen er vedlagt referatet.

Der blev spurgt ind til, om SBI's metode anvendes ved biofaktor beregningsmetoden. Frederiksberg Kommune er ud over SBIs metode inspireret af Gladsaxe Kommunes beregningsmetode. Ved beregningen af biofaktor indregnes også grønne tage,

facadebeplantninger mv. foruden træer og buske. Asfalt tæller 0 og skov tæller 2. Der er faktorer derimellem.

Lone Loklindt nævnte, at på Hospitalsgrunden er der lavet grundige opgørelser af plantesorter mv. Alle tre projekter foreslår at biofaktoren øges betydeligt. Det tænkes ind i området fra starten.

Der blev spurgt, om grunde, der ikke er bebyggede i en periode, kan udlægges med mere biodiversitet?

Ulrik Winge svarede, at Frederiksberg Kommune ikke kan stille krav om det, men kan opfordre ejerne til det.

Biotoper og fredede dyrearter

Det blev kommenteret, at der ikke står meget om biotoper i kommuneplanen. Der er fuglearter, som er på tilbagegang. Mursejlerederne er fredede, og Frederiksberg Kommune har derfor et ansvar for at sikre at der er levesteder for mursejlerne. Insektspecialister kræver, at beplantningen er danske arter, der tiltrækker hjemmehørende insekter. Der blev spurgt ind til tagrenoveringen i Hostrups Have, idet der her bor en af de største kolonier af mursejlere.

Ulrik Winge fortalte, at det er nævnt for ejerne af Hostrups Have, at de skal være opmærksomme på mursejlerne i deres renovering.

Frederiksberg Kommune er opmærksom på, at kommunen har et nationalt ansvar for flagermus.

.....

Lone Loklindt afsluttede mødet med at understrege, at alle gode idéer vil blive undersøgt og overvejet. Frederiksberg Kommune vurderer, hvad der kan indgå i kommuneplanen. De øvrige ideer kan der arbejdes videre med.

Helene Hjort Knudsen
Boligstrategisk medarbejder, Arkitekt MAA